Jak wnieść sprawę do sądu?

Polen

1 Czy muszę skierować sprawę do sądu czy istnieje alternatywne rozwiązanie?

Alternatywą do skierowania sprawy do sądu jest skierowanie jej na drogę postępowania mediacyjnego. Mediacja jest pozasądową (polubowną) metodą rozwiązywania sporu, z udziałem niezależnej i wykwalifikowanej osoby lub instytucji (mediatora). Postępowanie mediacyjne jest dobrowolne (strona sporu może w każdej chwili wycofać zgodę na mediację i odstąpić od mediacji) i poufne (uczestnicy zobowiązani są do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w jego toku), a mediator jest bezstronny i niezależny (nie opowiada się za żadną ze stron i co do zasady nie sugeruje rozwiązań sporu).

2 Czy istnieje termin, w czasie którego należy wnieść sprawę do sądu?

Powództwo do sądu można złożyć co do zasady w każdym czasie, chyba że przepis szczególny przewiduje termin na jego złożenie. Dodatkowo strona, która złoży pozew po upływie terminu przedawnienia roszczenia, w przypadku podniesienia zarzutu przedawnienia przez przeciwnika procesowego, naraża się na przegranie sprawy.

W polskim systemie prawnym funkcjonują terminy zawite. Specyfika takiego terminu polega na tym, że niepodjęcie określonej czynności przez uprawniony podmiot w okresie wskazanym tym terminem, powoduje definitywne wygaśnięcie przysługującego podmiotowi prawa do określonej czynności. Kodeks nie zawiera ogólnego przepisu regulującego terminy zawite, natomiast wskazuje te terminy przy regulacjach dotyczących określonych sytuacji.

Wygaśnięcie uprawnienia w wyniku upływu terminu zawitego jest wiążące dla stron stosunku prawnego, sądu lub innego organu rozpoznającego sprawę (uwzględniany z urzędu, nie na wniosek strony lub wskutek zarzutu). Tylko w wyjątkowych okolicznościach możliwe jest przywrócenie takiego terminu, jeżeli jego uchybienie było niezawinione przez stronę.

3 Czy powinienem skierować sprawę do sądu w danym państwie członkowskim?

Aby ustalić, czy sąd na terytorium danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej jest właściwy do rozpoznania konkretnej sprawy, należy określić jego jurysdykcję.

Ogólna właściwość sądów powszechnych Rzeczypospolitej Polskiej do rozstrzygania spraw cywilnych na jego terytorium nazywana jest jurysdykcją krajową i została uregulowanaw kodeksie postępowania cywilnego.

Sprawy rozpoznawane w procesie należą do jurysdykcji krajowej, jeżeli pozwany ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu albo siedzibę w RP.

Ponadto, jurysdykcja krajowa należy do sądów polskich w sprawach:

• małżeńskich (jurysdykcja krajowa jest wyłączna, jeżeli oboje małżonkowie są obywatelami polskimi oraz mają miejsce zamieszkania i miejsce zwykłego pobytu w RP);

• ze stosunków między rodzicami i dziećmi (jurysdykcja krajowa jest wyłączna, jeżeli wszystkie osoby występujące jako strony są obywatelami polskimi oraz mają miejsce zamieszkania i miejsce zwykłego pobytu w RP);

• alimentacyjnych i związanych z ustaleniem pochodzenia dziecka (należą do jurysdykcji krajowej, gdy powodem jest uprawniony, który ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w RP);

• z zakresu prawa pracy (sprawy, w których pracownik jest powodem należą do jurysdykcji krajowej, gdy praca zazwyczaj jest, była lub miała być wykonywana w RP);

• ubezpieczeniowych (sprawy ze stosunku ubezpieczenia przeciwko ubezpieczycielowi należą do jurysdykcji krajowej, gdy powód ma miejsce zamieszkania w RP lub gdy istnieje inny element wskazujący właściwość miejscową RP);

• konsumenckich (sprawy, w których konsument jest powodem należą do jurysdykcji krajowej, gdy konsument ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu w RP i w RP podjął czynności niezbędne do zawarcia umowy; w tych sprawach druga strona umowy z konsumentem jest traktowana jak podmiot mający miejsce zamieszkania albo siedzibę w RP, jeżeli ma zakład lub oddział w RP, a umowa z konsumentem została zawarta w ramach działalności zakładu lub oddziału).

Do wyłącznej jurysdykcji krajowej sądów polskich należą także: sprawy o prawa rzeczowe na nieruchomości i o posiadanie nieruchomości położonej w RP; sprawy ze stosunku najmu, dzierżawy i innych stosunków dotyczących używania takiej nieruchomości (z wyjątkiem spraw o czynsz i inne należności związane z używaniem lub pobieraniem pożytków z takiej nieruchomości); inne sprawy w zakresie, w którym rozstrzygnięcie dotyczy praw rzeczowych, posiadania lub używania nieruchomości położonej w RP;

sprawy o rozwiązanie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną, jak również o uchylenie lub stwierdzenie nieważności uchwał ich organów, jeżeli osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną ma siedzibę w RP.

Ponadto, jeżeli do jurysdykcji krajowej należy sprawa z powództwa głównego,jurysdykcja ta obejmuje również sprawę z powództwa wzajemnego.

Strony oznaczonego stosunku prawnego mogą umówić się na piśmie o poddanie wynikłych lub mogących wyniknąć z niego spraw o prawa majątkowe jurysdykcji sądów polskich.

Brak jurysdykcji krajowej sąd bierze pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy.

W razie stwierdzenia braku jurysdykcji krajowej sąd odrzuca pozew lub wniosek.

Brak jurysdykcji krajowej stanowi przyczynę nieważności postępowania.

4 Jeżeli tak, do którego sądu w tym państwie członkowskim należy się zwrócić, biorąc pod uwagę moje miejsce zamieszkania i miejsce zamieszkania drugiej strony lub inne aspekty mojej sprawy?

Aby ustalić, który z sądów rejonowych bądź okręgowych jest właściwy do rozpoznania sprawy, należy wziąć pod uwagę właściwość miejscową sądu. W polskim systemie prawnym wyróżniamy właściwość miejscową ogólną, przemienną i wyłączną.

a. właściwość miejscowa ogólna

Co do zasady powództwo wytacza się przed sąd pierwszej instancji, w którego okręgu pozwany ma miejsce zamieszkania (miejscem zamieszkania osoby fizycznej, zgodnie z kodeksem cywilnym, jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu). Jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania w Polsce, właściwość miejscową sądu oznacza się według miejsca jego pobytu w Polsce, a gdy nie jest ono znane lub nie leży w Polsce –

według ostatniego miejsca zamieszkania pozwanego w Polsce. Powództwo przeciwko Skarbowi Państwa wytacza się według siedziby państwowej jednostki organizacyjnej, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie. Natomiast powództwo przeciwko osobie prawnej lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca jej siedziby.

b. właściwość miejscowa przemienna

Na podstawie przepisów o właściwości miejscowej przemiennej powód może – według własnego uznania – wytoczyć powództwo bądź przed sąd właściwości ogólnej, bądź przed inny sąd wskazany w ustawie jako właściwy. Polskie postępowanie cywilne przewiduje właściwość miejscową przemienną w sprawach: o roszczenie alimentacyjne oraz o ustalenie pochodzenia dziecka; o roszczenie majątkowe przeciwko przedsiębiorcy;

ze sporów wynikających z umów; o roszczenie z czynu niedozwolonego; o zapłatę należności za prowadzenie sprawy (należność pełnomocnika);o roszczenie ze stosunku najmu lub dzierżawy nieruchomości; z weksla i czeku.

Powództwo o roszczenie alimentacyjne oraz o ustalenie pochodzenia dziecka i związane z tym roszczenia wytoczyć można według miejsca zamieszkania osoby uprawnionej. Powództwo o roszczenie majątkowe przeciwko przedsiębiorcy można wytoczyć przed sąd, w którego okręgu znajduje się zakład główny lub oddział, jeżeli roszczenie pozostaje w związku z działalnością tego zakładu lub oddziału. Powództwo o zawarcie umowy, ustalenie jej treści, o zmianę umowy oraz o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, rozwiązanie lub unieważnienie, a także o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy można wytoczyć przed sąd miejsca jej wykonania. W razie wątpliwości miejsce wykonania umowy powinno być stwierdzone dokumentem. Powództwo o roszczenie z czynu niedozwolonego wytoczyć można przed sąd, w którego okręgu nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Powództwo o zapłatę należności za prowadzenie sprawy wytoczyć można przed sąd miejsca, gdzie pełnomocnik procesowy sprawę prowadził. Powództwo o roszczenie ze stosunku najmu lub dzierżawy nieruchomości wytoczyć można przed sąd miejsca położenia nieruchomości. Powództwo przeciwko zobowiązanemu z weksla lub czeku można wytoczyć przed sąd miejsca płatności. Kilku zobowiązanych z weksla lub czeku można łącznie pozwać przed sąd miejsca płatności lub sąd właściwości ogólnej dla akceptanta albo wystawcy weksla własnego lub czeku.

c. właściwość miejscowa wyłączna

Przepisy regulujące właściwość miejscową wyłączną mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Wyłączają one w niektórych kategoriach spraw możliwość wytoczenia powództwa przed sąd właściwości ogólnej, a także przed sąd właściwości przemiennej, jak również możliwość poddania sprawy pod rozstrzygnięcie innemu sądowi w drodze umowy o właściwość. W przypadku właściwości wyłącznej do rozpoznania określonej sprawy właściwy jest tylko jeden sąd spośród sądów tego samego rzędu (tj. określony sąd rejonowy albo sąd okręgowy – w zależności od rodzaju sprawy).

Powództwo o własność lub o inne prawa rzeczowe na nieruchomości, jak również powództwo o posiadanie nieruchomości można wytoczyć wyłącznie przed sąd miejsca jej położenia. Jeżeli przedmiotem sporu jest służebność gruntowa, właściwość oznacza się według położenia nieruchomości obciążonej. Właściwość powyższa rozciąga się na roszczenia osobiste związane z prawami rzeczowymi i dochodzone łącznie z nimi przeciwko temu samemu pozwanemu. Powództwo z tytułu dziedziczenia, zachowku, jak również z tytułu zapisu, polecenia oraz innych rozrządzeń testamentowych wytacza się wyłącznie przed sąd ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy, a jeżeli miejsca jego zwykłego pobytu w Polsce nie da się ustalić, przed sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część. Powództwo ze stosunku członkostwa spółdzielni, spółki lub stowarzyszenia wytacza się wyłącznie według miejsca ich siedziby. Powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sąd, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda. Powództwo ze stosunku między rodzicami a dziećmi oraz między przysposabiającym a przysposobionym wytacza się wyłącznie przed sąd miejsca zamieszkania powoda, jeżeli brak jest podstaw do wytoczenia powództwa według przepisów o właściwości ogólnej.

Dodatkowo należy wskazać, że jeżeli uzasadniona jest właściwość kilku sądów albo jeżeli powództwo wytacza się przeciwko kilku osobom, dla których według przepisów o właściwości ogólnej właściwe są różne sądy, wybór między tymi sądami należy do powoda. To samo dotyczy wypadku, gdy nieruchomość, której położenie jest podstawą oznaczenia właściwości sądu, jest położona w kilku okręgach sądowych. Jeżeli sąd właściwy nie może z powodu przeszkody rozpoznać sprawy lub podjąć innej czynności, sąd nad nim przełożony wyznaczy na posiedzeniu niejawnym inny sąd. Jeżeli w myśl przepisów kodeksu nie można na podstawie okoliczności sprawy ustalić właściwości miejscowej, Sąd Najwyższy na posiedzeniu niejawnym oznaczy sąd, przed który należy wytoczyć powództwo. Strony mogą umówić się na piśmie o poddanie sądowi pierwszej instancji, który według ustawy nie jest miejscowo właściwy, sporu już wynikłego lub sporów mogących w przyszłości wyniknąć z oznaczonego stosunku prawnego. Sąd ten będzie wówczas wyłącznie właściwy, jeżeli strony nie postanowiły inaczej lub jeżeli powód nie złożył pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Strony mogą również ograniczyć umową pisemną prawo wyboru powoda pomiędzy kilku sądami właściwymi dla takich sporów. Strony nie mogą jednak zmieniać właściwości wyłącznej.

5 Do którego sądu w danym państwie członkowskim powinienem się zwrócić, uwzględniając charakter sprawy i wartość przedmiotu sporu?

Właściwość rzeczową sądów powszechnych RP regulują przepisy kodeksu postępowania cywilnego. W postępowaniu cywilnym, sądami I instancji są sądy rejonowe oraz sądy okręgowe, a sądami II instancji są sądy okręgowe oraz sądy apelacyjne.

Co do zasady sprawy cywilne w I instancji toczą się przed sądami rejonowymi,

chyba że zastrzeżona jest właściwość sądów okręgowych. Do właściwości sądów okręgowych

w I instancji należą sprawy:

• o prawa niemajątkowe (i łącznie z nimi dochodzone roszczenia majątkowe) oprócz spraw o ustalenie lub zaprzeczenie pochodzenia dziecka, o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa oraz o rozwiązanie przysposobienia;

• o ochronę praw autorskich i pokrewnych, jak również dotyczących wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych oraz o ochronę innych praw na dobrach niematerialnych;

• o roszczenia wynikające z Prawa prasowego;

• o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa 75 000 złotych (oprócz spraw o alimenty, o naruszenie posiadania, o ustanowienie rozdzielności majątkowej między małżonkami, o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym oraz spraw rozpoznawanych w elektronicznym postępowaniu upominawczym);

• o wydanie orzeczenia zastępującego uchwałę o podziale spółdzielni;

• o uchylenie, stwierdzenie nieważności albo o ustalenie nieistnienia uchwał organów osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną;

• o zapobieganie i zwalczanie nieuczciwej konkurencji;

• o odszkodowanie z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem.

6 Czy mogę wytoczyć powództwo osobiście czy też muszę to zrobić przez zastępcę procesowego, na przykład adwokata?

Co do zasady, w postępowaniu cywilnym strony i ich organy lub przedstawiciele ustawowi mogą działać przed sądem osobiście lub przez pełnomocników. Jednakże, w określonych sytuacjach kodeks postępowania cywilnego wprowadza tzw. przymus adwokacko-radcowski. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów

lub radców prawnych (a w sprawach własności przemysłowej także przez rzeczników patentowych). Zastępstwo to dotyczy także czynności procesowych związanych z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowanych przed sądem niższej instancji. Zastępstwo to nie obowiązuje w przypadku, gdy postępowanie dotyczy wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych oraz o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego oraz gdy stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa.

7 Aby wszcząć postępowanie, do kogo powinienem skierować powództwo: do biura podawczego, do kancelarii sądu czy do innego organu administracji?

Powództwo powinno być skierowane do właściwego sądu.

8 W jakim języku należy złożyć pozew? Czy można to zrobić ustnie czy też wyłącznie na piśmie? Czy można przesłać pozew faksem lub pocztą elektroniczną?

Pisma procesowe składa się do sądu w języku polskim lub załączając ich tłumaczenie na język polski. Pozew powinien mieć formę pisemną. Wyjątkiem jest sytuacja (z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych), w której pracownik lub ubezpieczony działający bez adwokata lub radcy prawnego może zgłosić w sądzie właściwym ustnie do protokołu powództwo, treść środków odwoławczych i innych pism procesowych.

W elektronicznym postępowaniu upominawczym (EPU) pismo procesowe można wnieść również za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

9 Czy istnieją specjalne formularze służące do wnoszenia pozwu, a jeżeli nie, to w jaki sposób należy przedstawić sprawę? Czy są jakieś elementy, które należy uwzględnić?

Pozew wnosi się na urzędowych formularzach tylko, gdy przepis szczególny tak stanowi. Obowiązek wniesienia pozwu na urzędowym formularzu istnieje w dwóch sytuacjach: gdy powód jest usługodawcą lub sprzedawcą i dochodzi roszczeń wynikających z umów o określonym przedmiocie (świadczenie usług pocztowych i telekomunikacyjnych; przewóz osób i bagażu w komunikacji masowej; dostarczanie energii elektrycznej, gazu i oleju opałowego; dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków; wywóz nieczystości; dostarczanie energii cieplnej), oraz w postępowaniu uproszczonym.

Pozew powinien mieć formę pisemną, a wyjątkiem od tej zasady jest postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w którym pracownik lub ubezpieczony działający bez adwokata lub radcy prawnego może zgłosić w sądzie właściwym powództwo ustnie do protokołu.

Pozew powinien zawierać:

oznaczenie sądu, do którego jest skierowany; imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników;

oznaczenie rodzaju pisma;

wartość przedmiotu sporu lub wartość przedmiotu zaskarżenia, jeżeli od tej wartości zależy właściwość rzeczowa sądu, wysokość opłaty lub dopuszczalność środka odwoławczego, a przedmiotem sprawy nie jest oznaczona kwota pieniężna.

oznaczenie przedmiotu sporu;

oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników;

numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go nie mając takiego obowiązku lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku - numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP powoda niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu we właściwym rejestrze lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania;

osnowę wniosku lub oświadczenia oraz dowody na poparcie przytoczonych okoliczności;

dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna;

oznaczenie daty wymagalności roszczenia w sprawach o zasądzenie roszczenia;

przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu;

informację, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia.

podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika;

wymienienie załączników.

Do pozwu należy dołączyć:

pełnomocnictwo albo jego uwierzytelniony odpis (jeżeli pozew wnosi pełnomocnik);

odpisy pozwu oraz odpisy jego załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a w przypadku, gdy w sądzie nie złożono oryginałów załączników, po jednym odpisie każdego z nich do akt sądowych (do pozwu wnoszonego w elektronicznym postępowaniu upominawczym (EPU) za pośrednictwem systemu teleinformatycznego dołącza się poświadczone elektronicznie odpisy załączników).

Ponadto, pozew może zawierać: wnioski o zabezpieczenie powództwa, nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności i przeprowadzenie rozprawy w nieobecności powoda; wnioski służące do przygotowania rozprawy (a w szczególności wnioski o: wezwanie na rozprawę wskazanych przez powoda świadków i biegłych; dokonanie oględzin; polecenie pozwanemu dostarczenia na rozprawę dokumentu będącego w jego posiadaniu, a potrzebnego do przeprowadzenia dowodu, lub przedmiotu oględzin; żądanie na rozprawę dowodów znajdujących się w sądach i urzędach lub u osób trzecich).

10 Czy należy uiścić opłaty na rzecz sądu ? Jeżeli tak, to w jakim terminie? Czy muszę uregulować honorarium adwokata już w momencie wnoszenia pozwu?

Postępowanie sądowe co do zasady jest odpłatne. Koszty sądowe obejmują opłaty i wydatki.

Do uiszczenia kosztów sądowych zobowiązana jest strona, która wnosi do sądu pismo podlegające opłacie (w tym pozew) lub powodujące wydatki. W przypadku nieuiszczenia należnej opłaty sąd wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma,do opłacenia go w terminie tygodniowym (jeżeli pismo wniosła osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą, która nie ma w kraju przedstawiciela, termin do uiszczenia opłaty wynosi nie krócej niż miesiąc). Po bezskutecznym upływie terminu sąd zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu.

Jeżeli przepis szczególny przewiduje, że pismo może być wniesione wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (EPU), pismo wnosi się wraz z opłatą.

Pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego (jeżeli podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu), które nie zostało należycie opłacone, sąd zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty (art. 1302 k.p.c.). W terminie tygodniowym strona może uiścić należną opłatę. Jeżeli opłata została wniesiona we właściwej wysokości, pismo wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek taki nie następuje w razie kolejnego zwrotu pisma z tej samej przyczyny.

Kwestie dotyczące wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego (takie jak np. termin płatności) powinny zostać uregulowane w umowie zawartej między klientem a pełnomocnikiem.

11 Czy można zwrócić się o pomoc prawną?

O pomoc prawną - wyznaczenie przez sąd pełnomocnika do prowadzenia sprawy (tzw. pełnomocnik z urzędu), mogą ubiegać się zarówno osoby fizyczne jak i osoby prawne.

Osoba fizyczna może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Osoba prawna (lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową) może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Kwestia zwolnienia od kosztów oraz ustanowienia pełnomocnika z urzędu w sporach transgranicznych jest uregulowana w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o prawie pomocy w postępowaniu w sprawach cywilnych prowadzonym w państwach członkowskich

Unii Europejskiej oraz o prawie pomocy w celu ugodowego załatwienia sporu przed wszczęciem takiego postępowania.

12 Od którego momentu powództwo uznaje się oficjalnie za wytoczone? Czy można otrzymać od organów potwierdzenie, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób?

Powództwo zostaje wytoczone w momencie złożenia pozwu. Kodeks postępowania cywilnego nie przewiduje wydawania zaświadczenia potwierdzającego, że sprawa została wniesiona do sądu w prawidłowy sposób.

13 Czy można uzyskać dokładne informacje na temat terminów dalszych etapów postępowania (takich jak termin stawiennictwa w sądzie)?

Informacji o podjętych lub planowanych w sprawie czynnościach udziela Biuro Obsługi Interesanta (BOI) właściwego sądu. Dzwoniąc pod wskazany na stronie internetowej sądu numer BOI oraz podając sygnaturę akt, można dowiedzieć się na kiedy zostały wyznaczone kolejne posiedzenia sądu.

Ostatnia aktualizacja: 20/05/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.